

VÁLTOZÓ JOGSZABÁLYOK – 2024. augusztusi hatálybalépéssel

Az online csalások elleni fellépés érdekében szükséges törvények és egyéb büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XVIII. törvény

A Magyar Közlönyben 2024. május 9. napján hirdették ki az online csalások elleni fellépés érdekében szükséges törvények és egyéb büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XVIII. törvényt (a továbbiakban: Módtv.).

A törvény főszabály szerint 2024. augusztus 1-jén lép hatályba.

A 15. § és a 17. § 2025. január 17-én lép hatályba.

A tájékoztató a törvényjavaslat indokolásának felhasználásával készült.

I. A bíróságokat közvetlenül érintő lényegesebb módosítások

I. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) módosítása - a büntügyi igényre eső felosztott vagyon NAV részére történő átadása - Módtv. 1-2. §

1. Cstv. 79/F. § (2) bekezdésének módosítása

VÁLTOZÁS: A Módtv. a Cstv. 79/F. § (2) bekezdését módosítja az alábbiak szerint:

A vagyonfelosztási javaslat jóváhagyása esetén a vagyont a büntügyi hitelezői igény érvényesítése során a magyar állam képviselőjében eljáró állami adó- és vámhatóság rendelkezésére kell bocsátani.

A továbbiakban nem az állami felszámoló intézkedik, hanem a bíróság.
A bíróság a 60. § (1) bekezdésében meghatározott végzésében felhívja

a közhiteles és közérdekből vezetett nyilvántartásokat vezető szervezetet, hogy a zár alá vétel tárgyaként a Be. 332. § (4) bekezdése alapján a büntügyi hitelezői igény helyébe lépő felosztott vagyonra vonatkozóan a zár alá vételt a nyilvántartásba jegyezzék be,

az állami felszámolót, hogy a zár alá vétel tárgyaként a Be. 332. § (4) bekezdése alapján a büntügyi hitelezői igény helyébe lépő pénzeszközt az állami adó- és vámhatóság számlájára utalja át.

2. Cstv. 79/F. § új (3)-(5) bekezdése

ÚJ RENDELKEZÉS: A Módtv. a Cstv. 79/F. §-t új (3)-(5) bekezdéssel egészíti ki, eszerint a bíróság:

a 60. § (1) bekezdésében meghatározott végzésében megállapítja, hogy a zár alá vétel a bűnügyi hitelezői igény helyébe lépő felosztott vagyonra terjed ki

a végzését hivatalból megküldi a büntetőeljárást lefolytató szervnek

a Cstv. 79/F. § (1)–(4) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell az 50.§ (1) bekezdése szerinti közbenső mérleghez készített részleges vagyonfelosztási javaslatra, amennyiben a részleges vagyonfelosztási javaslat az előzetes bűnügyi hitelezői igényre vagyonfelosztást tartalmaz és a bíróság az 50. § (6) bekezdése szerinti végzésével a közbenső mérleget és a részleges vagyonfelosztási javaslatot jóváhagyja.

3. Átmeneti rendelkezés

A Cstv.-nek a Módtv.-nyel módosított 79/F. §-át az e rendelkezés hatálybalépésekor folyamatban lévő felszámolási eljárásokban is alkalmazni kell.

II. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) módosítása - Módtv. 11. §

1. Btk. 97. § (2) bekezdésének módosítása

VÁLTOZÁS: A Módtv. a Btk. 97. § (2) bekezdését módosítja az alábbiak szerint:

A büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat közhiteles hatósági nyilvántartás (a továbbiakban: bűnügyi nyilvántartási rendszer) tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben.

A visszaesésre és az ahhoz fűződő, a Btk.-ban meghatározott hátrányos jogkövetkezményekre vonatkozó rendelkezés kikerül a 97. § (2) bekezdéséből.

2. Btk. 97. § új (3) bekezdése

ÚJ RENDELKEZÉS: A Módtv. a Btk. 97. §-t új (3) bekezdéssel egészíti ki:

A Btk. szerint a korábbi elítéléshez fűződő büntetőjogi jogkövetkezmények nem minősülnek a 97. § (1) bekezdés szerinti hátrányos jogkövetkezménynek.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket megalapozó korábbi elítélés adatait elsősorban a bűnügyi nyilvántartási rendszer adatai alapján kell megállapítani.

Amennyiben a bíróságnak a bűnügyi nyilvántartáson kívüli forrásból hitelt érdemlő tudomása van korábbi elítélésről, az alapját képezheti az összes büntető anyagi jogi hátrányos jogkövetkezmény alkalmazásának egészen addig, amíg arra a

büntető anyagi jog lehetőséget biztosít. Büntetőügyben a büntető anyagi jogi hátrányos jogkövetkezmény alkalmazásának nem akadályozza az, ha egy elítélés nem szerepel a bűnügyi nyilvántartásban

III. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) módosítása – Módtv. 31- 42.§ §

1. Be. 21. § (5) bekezdésének módosítása - A kizárólagos illetékességi szabályok megszüntetése az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás és a Btk. XLIII. Fejezetében szereplő bűncselekményekre [Módtv. 32. §, 40.§, 42. §]

VÁLTOZÁS:

A kizárólagos illetékesség 2024. augusztus 1-től már nem terjed ki

az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalásra és a Btk. 375. § (4) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerinti különösen jelentős kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalásra [Be. 21. § (5) bekezdés 6. pont] és a tiltott adatszerzés és az információs rendszer elleni bűncselekményekre [Be. 21. § (5) bekezdés 14. pont].

A Módtv. hatályba lépése előtti napig a bírósághoz érkezett ügyben, a Módtv. hatályba lépését követően is az a bíróság folytatja le az eljárást, amely a Be. 21. § (5) bekezdésnek a Módtv. hatályba lépése előtti napján hatályos szövege szerint rendelkezett hatáskörrel és illetékességgel. [Be. 868. §-a a következő (3a) bekezdés]

2. Be. 111. § (2) bekezdésének módosítása - A szignalizáció szabályainak kiegészítése [Módtv. 33. §]

VÁLTOZÁS:

A Módtv. a jelenlegi jogi keretek között is alkalmazható szignalizációs esetet nevesíti.

A büntetőeljárást lefolytató szervek a bűncselekménnyel összefüggő, de más jogág rendelkezései alapján is megszüntethető, illetve megelőzhető jogsértéssel szemben intézkedhetnek.

A bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság bármely természetes személynek, jogi személynek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek vagy szervnek tájékoztatást nyújthat olyan, a bűncselekmény elkövetésével összefüggő adatról, amely alapján a kialakult jogsértés orvoslása érdekében szükséges intézkedést megteheti vagy az újabb jogsértést megelőzheti. [Be. 111.§ (2) bekezdés]

3. Be. 460. § (3) bekezdésének módosítása - A véglegessé vált nem ügydöntő végzés végrehajthatósága [Módtv. 36. §]

VÁLTOZÁS:

A Módtv. az ugyanazon jogviszonyt eltérően szabályozó rendelkezések párhuzamos fennállásának megszüntetése érdekében végzi el a Be. 460. § (3) bekezdésének az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvényben foglaltakkal összhangban lévő kiegészítését.

Eszerint a nem ügydöntő végzést a véglegessé válására tekintet nélkül kell teljesíteni, illetve végrehajtani, kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik, vagy a nem ügydöntő végzés elleni fellebbezés halasztó hatályát e törvény kimondja. [Be. 460. § (3) bekezdés]

4. A kúriai tanácsok létszámának kibővítése [Módtv. 31.§, 37. §, 38. §, 41. §]

ÚJ RENDELKEZÉS: A Módtv. a Kúrián főszabályként vezeti be az öt hivatásos bíróból álló tanács eljárását az alábbi ügyekben:

A harmadfokú eljárásban [Be. 13. § (5a) bekezdés],

a felülvizsgálati eljárásban [Be. 655. § (2) bekezdés] és

a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat elbírálása során. [Be. 668. § (1) bekezdése]

5. Be. 766. § új (2b) bekezdése - A magánvádas eljárás megszüntetési okainak kiegészítése [Módtv. 39. §]

ÚJ RENDELKEZÉS: A Módtv. magánvádas eljárásban a feljelentést követően a bíróság számára valamennyi a Btk. 15. §-ában meghatározott büntethetőséget kizáró ok fennállása esetére megengedi az eljárás megszüntetését, ha ez a feljelentés és az ügyiratok tartalma alapján lehetséges. [Be. 766. § (2b) bekezdés]

II. További módosuló jogszabályok

A Módtv.-nyel a fentiekén túl - többek között - az alábbi törvények is módosulnak:

A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény,
a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény,
az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény,
az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény,

a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvény,
az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény és
a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény.